

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

Ohjeet kansallisille viranomaisille Euroopan keskuspankin kuulemiseen suunnitelmista lainsäädännöksi

Lokakuu 2015

Sisältö

Esipuhe	3
1 Lainsäädäntösuunnitelmiin liittyvän EKP:n neuvoo-antavan toiminnan taustaa	4
2 Neuvoston päätöksen 98/415/EY tavoitteet	7
3 EKP:n kuulemisvelvollisuuden rajat	9
3.1 Lausuntoa pyytävät viranomaiset	9
3.2 Soveltamisalaan kuuluvat suunnitelmat lainsäädännöksi	10
3.3 EKP:n toimivaltaan kuuluvat alat	12
3.4 Täytäntöönpanolainsäädäntö	17
4 Kuulemismenettely	19
4.1 EKP:n kuuleminen tarkoituksenmukaisessa vaiheessa	19
4.2 Lausuntopyyntö	21
4.3 Määrääajat	22
4.4 Vastaanottovahvistus	24
4.5 EKP:n lausunnon valmistelu ja antaminen	24
4.6 Kielijärjestelyt	25
4.7 Lausunnon toimittaminen ja huomioon ottaminen	25
4.8 Julkaiseminen	25
5 EKP:n kuulemisvelvollisuuden noudattaminen	26
6 EKP:n kuulemisvelvollisuuden laiminlyömissen oikeudelliset seuraukset	27
Liite	28
Neuvoston päätös, tehty 29 päivänä kesäkuuta 1998, jäsenmaiden viranomaisten velvollisuudesta kuulla Euroopan keskuspankkia suunnitelmista lainsäädännöksi (98/415/EY)	28

Esipuhe

Ohjeet kansallisille viranomaisille Euroopan keskuspankin kuulemiseen suunnitelmista lainsäädännöksi on pitkään toiminut hyödyllisenä välineenä kansallisille viranomaisille ja yleisölle. Ohjeissa annetaan yksityiskohtaisia tietoja Euroopan keskuspankin (EKP) kuulemismenettelystä. Vuonna 2005 julkaistut alkuperäiset ohjeet on nyt tarpeen saattaa ajantasalle, jotta niissä otetaan huomioon unionin oikeuden kehitys ja tuoreimmat EKP:n saamat kokemukset tällaisista kuulemisista ilmenevät. Ohjeet ovat EKP:n muiden julkaisujen tavoin selvä osoitus EKP:n sitoutumisesta avoimuusperiaatteeseen, ja niillä myötävaikutetaan EKP:n tavoitteiden ja toiminnan tunnetuksi tekemiseen.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa jäsenvaltiot veloitetaan kuulemaan EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Kuulemismenettelyyn osallistuvien toimijoiden lukumäärä on unionin laajentumisen myötä kasvanut. Tämän vuoksi EKP on päivittänyt ohjeita antaakseen kansallisille viranomaisille tietoja velvollisuudesta kuulla EKP:tä ja neuvoakseen niitä tässä kuulemisessa. Ohjeissa esitetään EKP:n kuulemisen päämäärät ja laajuus sekä kuulemisessa noudatettava menettely.

Olen vakuuttunut siitä, että nämä päivitetty ohjeet lisäävät entisestään tietoisuutta kaikkien osapuolten oikeuksista ja velvollisuuksista ja johtavat siihen, että EKP:n neuvoa-antavat tehtävät ymmärretään entistä paremmin. Tältä osin ohjeilla halutaan myös rohkaista kuulemismenettelyn runsaampaan käyttöön ja näin osaltaan edistää jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamista EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla.

Lopuksi haluan painottaa, että lainsäädäntömenettelyyn ja Euroopan keskuspankkijärjestelmään/eurojärjestelmään osallistuvien kansallisten viranomaisten tiiviillä yhteistyöllä on jatkuva merkitys. Olen vakuuttunut siitä, että tämä julkaisu tukee edelleen tätä kaikkien osapuolien etujen mukaista tiivistä yhteistyötä.

Frankfurt am Mainissa lokakuussa 2015

Yves Mersch
EKP:n johtokunnan jäsen

1 Lainsäädäntösuunnitelmiin liittyvän EKP:n neuvoo-antavan toiminnan taustaa

Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa (EUT-sopimus) EKP:lle annetaan neuvoo-antavia tehtäviä unionin säädöksiä koskevien ehdotusten ja lainsäädäntöä koskevien suunnitelmien suhteen EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla. EKP:n neuvoo-antavien tehtävien oikeudellisena perustana on EUT-sopimuksen 127 artiklan 4 kohta ja 282 artiklan 5 kohta, joiden sanamuoto toistetaan Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (EKPJ:n perussääntö) 4 artiklassa.

EKP:n kuulemista koskevat määräykset on vahvistettu jäsenmaiden viranomaisten velvollisuudesta kuulla Euroopan keskuspankkia suunnitelmista lainsäädännöksi 29 päivänä kesäkuuta 1998 tehdyssä neuvoston päätöksessä 98/415/EY¹, joka tuli voimaan 1.1.1999. Päätöstä 98/415/EY sovelletaan kaikkiin jäsenvaltioihin paitsi Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, jota EUT-sopimuksen liitteenä olevan Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan sovellettavia määräyksiä koskevan pöytäkirjan nojalla koskee poikkeus velvollisuudesta kuulla EKP:tä. Vuoteen 2004 saakka EKP antoi vuosittain keskimäärin 30 lausuntoa kansallisten viranomaisten pyynnöstä. Vuodesta 2004 lähtien jäsenvaltioiden määrän kasvun ja rahoitusmarkkinoilla vuodesta 2008 saakka vallinneen levottoman tilanteen myötä EKP:n suunnitelmista lainsäädännöksi antamien lausuntojen määrä on kasvanut merkittävästi, ja se oli suurimmillaan vuonna 2012 jopa 95 kappaletta.

Kuulemismenettelystä on tullutkin entistä tärkeämpi viime vuosina, kun jäsenvaltioilta on finanssikriisin vuoksi edellytetty rahoitusvakauden varmistamiseen tähtäävien toimenpiteiden koordinoitua. Tässä yhteydessä EKP:n lausunnot ovat osaltaan varmistaneet luottamusta ja rahoitusmarkkinoihin sekä niiden vakautta.

EUT-sopimuksen 127 artiklan 4 kohta:

"4. Euroopan keskuspankkia kuullaan:

- ehdotuksista unionin säädöksiä EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla
- suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla, mutta niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa 129 artiklan 4 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen; tällöin EKP:tä kuulevat kansalliset viranomaiset.

¹ EYVL L 189, 3.7.1998, s. 42. Asetuksen 98/415/EY teksti on liitteessä.

Euroopan keskuspankki voi toimivaltaansa kuuluvilla aloilla antaa lausuntoja asianomaisille unionin toimielimille, elimille ja laitoksille sekä kansallisille viranomaisille."

EUT-sopimuksen 282 artiklan 5 kohta:

"5. Euroopan keskuspankkia kuullaan sen toimivaltuuksiin kuuluvilla aloilla kaikista esityksistä unionin säädöksiksi sekä esityksistä kansallisen tason sääntelyksi, ja se voi antaa lausuntoja."

EKPJ:n perussäännön 4 artikla:

"Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 4 kohdan mukaisesti

a) EKP:tä kuullaan:

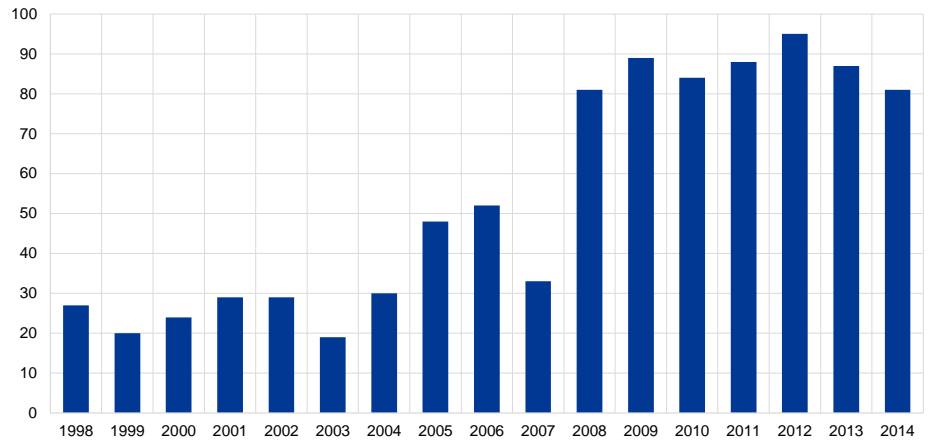
- ehdotuksista unionin säädöksiksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla;
- suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla, mutta niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa 41 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen; tällöin EKP:tä kuulevat kansalliset viranomaiset;

(b) EKP voi toimivaltaansa kuuluvilla aloilla antaa lausuntoja unionin toimielimille, elimille ja laitoksille sekä kansallisille viranomaisille."

Päätöksen 98/415/EY sanamuoto on melko yleisluonteinen. Jotta päätös olisi tehokas, kansallisten lainsäätäjien on ymmärrettävä perusteellisesti a) päätöksen tavoitteet, b) EKP:n kuulemisvelvollisuuden laajuus, c) sovellettava menettely ja d) se, miten kuulemisvelvollisuuden noudattamatta jättäminen saattaa vaikuttaa kyseessä olevan lainsäädännön laillisuuteen. Nämä ohjeet pohjautuvat päätöksen 98/415/EY soveltamisesta vuodesta 1999 alkaen saatuihin kokemuksiin, ja niiden tavoitteena on antaa tietoa näistä neljästä seikasta kaikille kansallisia suunnitelmia lainsäädännöksi valmisteleville viranomaisille, jotta nämä olisivat täysin tietoisia oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Ohjeisiin sisältyy myös suosituksia kuulemismenettelyn tehokkuuden varmistamiseksi.

Kuvio 1

EKP:n kansallisten viranomaisten pyynnöstä antamien lausuntojen määrä

Lähde: EKP

2 Neuvoston päätöksen 98/415/EY tavoitteet

OLAF-tapauksessa antamassaan tuomiossa² Euroopan unionin tuomioistuin (unionin tuomioistuin) selvensi EUT-sopimuksen 127 artiklan 4 kohdan tavoitteita EKP:n kuulemisvelvollisuutta kansallista lainsäädäntöä koskevien suunnitelmien suhteen EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Unionin tuomioistuimen mukaan tällä velvoitteella "pyritään olennaisilta osiltaan varmistamaan – – että tällainen säädös annetaan vasta, kun on kuultu elintä, joka on kyseisellä yhteisön alalla käyttämänsä nimenomaisen toimivallan ja suuren asiantuntemuksena ansiosta erityisen pätevä myötävaikuttamaan hyödyllisesti kyseisen säädöksen antamiseen."

Vaikka OLAF-tuomio koskee unionin toimielinten velvollisuutta kuulla EKP:tä unionin säädösesityksistä, se selkiyttää myös jäsenvaltioiden velvollisuutta kuulla EKP:tä kansallisista lakiehdotuksista. OLAF-tuomiosta voidaan päätellä, että päätöksen 98/415/EY pääasiallisena tavoitteena on antaa EKP:lle mahdollisuus antaa asiantuntijana kansallisille lainsäätäjille tarkoituksenmukaisena ajankohtana ohjeita suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Näiden ohjeiden tarkoituksena on varmistaa, että kansallinen lainsäädäntö a) myötävaikuttaa Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) tavoitteiden saavuttamiseen, b) on sopusoinnussa eurojärjestelmän/EKPJ:n ja EKP:n lainsäädännön kanssa ja c) on linjassa eurojärjestelmän/EKPJ:n tavoitteiden ja EKP:n politiikkojen kanssa.

Päätöksessä 98/415/EY vahvistettu EKP:n kuulemista koskeva velvollisuus on tarkoitettu toimimaan ennaltaehkäisevänä järjestelmänä, jonka avulla estetään mahdolliset ristiriitaisesta tai epäjohdonmukaisesta kansallisesta lainsäädännöstä johtuvat ongelmat. Kuulemisen on siksi tapahduttava silloin, kun lainsäädäntö on vielä valmisteluvaiheessa – tarkemmin sanottuna vaiheessa, jossa kyseistä lainsäädäntöä valmistelevat ja lainsäätäjänä toimivat viranomaiset voivat tarkoituksenmukaisella tavalla ottaa EKP:n lausunnon huomioon.

EKP:n kuulemisvelvollisuus on käytännössä antanut jäsenvaltioille mahdollisuuden varmistaa, että kansallinen lainsäädäntö, mukaan lukien kansallisten keskuspankkien perussäännöt, on sopusoinnussa EUT-sopimuksen ja perussäännön kanssa.

Päätöksessä 98/415/EY vahvistetulla kuulemismenettelyllä on myös muita etuja. Se on hyvä keino vaihtaa tietoja ja asiantuntemusta. Kuuleminen on myös tärkeä väline, jonka avulla EKP pysyy ajan tasalla jäsenvaltioiden lainsäädäntöhankkeista EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Lausuntopyyntöjen kohteena olevia suunnitelmia lainsäädännöksi tarkastellessaan EKP kartuttaa asiantuntemusta, joka on hyödyksi

² Tuomio komissio v. EKP, C-11/00, ECLI:EU:C:2003:395, erityisesti 110 ja 111 kohta. Tässä tuomiossa hyväksyttiin komission kanne ja kumottiin petosten torjunnasta 7 päivänä lokakuuta 1999 tehty Euroopan keskuspankin päätös EKP/1999/5 (EYVL L 291, 13.11.1999, s. 36). Tuomio on merkittävä siksi, että siinä selkeytettiin EKP:n neuvoa-antavaa roolia, sillä EY-tuomioistuin tarkasteli EKP:n pyynnöstä ensimmäistä kertaa EUT-sopimuksen 127 artiklan 4 kohdan tavoitteita.

sen muotoillessa omaa kantaansa esimerkiksi unionin tai kansainvälisillä foorumeilla, joilla käsitellään samankaltaisia kysymyksiä. Lisäksi EKP:n lausunnot edistävät jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen yhdenmukaisuutta EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla ja parantavat osaltaan kansallisen lainsäädännön laatua, sillä ne perustuvat EKP:n tehtäviään hoitaessaan kartuttamaan asiantuntemukseen³. Unionin tuomioistuin voi myös ottaa EKP:n lausunnot huomioon lähtenä oikeudenkäynneissä, jotka koskevat asianomaisen lainsäädännön yhteensopivuutta EUT-sopimuksen kanssa, ja kansalliset tuomioistuimet voivat tukeutua siihen lainsäädännön tulkintaa ja pätevyyttä koskevissa oikeudenkäynneissä.

Muiden unionin toimielinten lausuntojen tavoin EKP:n lausunnot eivät myöskään ole sitovia. Kansallisten lainsäätäjien ei siis tarvitse noudattaa EKP:n lausuntoa. Päätöksellä 98/415/EY perustetun järjestelmän tarkoituksena on kuitenkin varmistaa, että kansallinen lainsäädäntö hyväksytään vasta sen jälkeen, kun EKP:n lausunto on otettu asianmukaisella tavalla huomioon. Järjestelmä on osoittautunut tehokkaaksi, eivätkä kansalliset lainsäätäjät yleensä ole halunneet hyväksyä EKP:n kannan kanssa ristiriidassa olevaa lainsäädäntöä vaan ovat suostuneet muuttamaan lakiesitystään tai jopa perumaan sen.

Kuulemisvelvollisuus tukee myös EKP:n ulkoista viestintää suhteessa suureen yleisöön ja markkinoihin. EKP:n yleisiin tavoitteisiin kuuluu avoimuuden edistäminen, ja siksi kansallisten viranomaisten pyynnöstä annetut lausunnot julkaistaan yleensä EKP:n verkkosivuilla heti kun ne on annettu ja toimitettu lausuntoa pyytäneelle viranomaiselle.

³ Ks. julkisasiamiehen asiassa C-11/00 antaman ratkaisuehdotuksen 140 kohta, joka vahvistettiin unionin tuomioistuimen tuomion 110 kohdassa.

3 EKP:n kuulemisvelvollisuuden rajat

3.1 Lausuntoa pyytävät viranomaiset

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 ja 2 kohta

"1. Jäsenvaltioiden viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan perustamissopimuksen mukaisesti kuuluvilla aloilla --.

2. Edellisessä kohdassa esitetyn lisäksi on muiden kuin osallistuvien jäsenvaltioiden viranomaisten kuultava EKP:tä suunnitelmista rahapolitiikan välineitä koskevaksi lainsäädännöksi."

3.1.1 Soveltamisalaan kuuluvat viranomaiset

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan mukaan velvollisuus kuulla EKP:tä lainsäädännöstä EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla koskee "jäsenvaltioiden viranomaisia". Koska päätöstä 98/415/EY sovelletaan kaikkiin jäsenvaltioihin paitsi Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, jäsenvaltioiden viranomaisilla ei tarkoiteta ainoastaan jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro (euroalueen jäsenvaltiot) viranomaisia, vaan myös sellaisten jäsenvaltioiden viranomaisia, joiden rahayksikkö ei ole euro (euroalueen ulkopuoliset jäsenvaltiot), Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisia lukuun ottamatta.

Päätöksen 98/415/EY 3 artiklan 1 kohdassa selvennetään, että jäsenvaltioiden viranomaisilla tarkoitetaan "lainsäädäntöä valmistelevia viranomaisia". Lisäksi päätöksen 98/415/EY 4 artiklasta seuraa, että lausuntoa pyytävä viranomainen voi olla eri viranomainen kuin "lainsäätäjänä toimiva viranomainen" ja "lakiesitystä valmisteleva viranomainen".

Käytännössä monet erilaiset viranomaiset ovat pyytäneet lausuntoa EKP:ltä. Silloin kun kansallinen parlamentti hyväksyy kyseisen lainsäädännön, lausuntoa on yleensä pyytänyt suunnitelman valmistelusta EKP:n toimialaan kuuluvaksi lainsäädännöksi vastaava ministeri. Velvollisuus kuulla EKP:tä siinä tapauksessa, että lakiesityksen on tehnyt kansallisen parlamentin jäsenen eikä hallitus, on selitetty jäljempänä yksityiskohtaisesti⁴. Joskus lausuntopyyntö on esitetty joko sääntelyviranomaisen puolesta tai oman norminantovaltansa perusteella toimivien kansallisten keskuspankkien kautta.

⁴ Ks. näiden ohjeiden kohta 3.1.2.

Muussa menettelyssä annettavan lainsäädännön osalta EKP:n lausuntoa on yleensä pyytänyt viranomainen, jolla on toimivalta hyväksyä kyseisen säädös, esimerkiksi kansallisen hallituksen asianomainen jäsen tai kansallinen keskuspankki, jolla on norminantovaltaa.

EKP:n lausuntoa ovat lisäksi pyytäneet myös sellaiset kansalliset viranomaiset, jotka oikeudellisesti tai tosiasiallisesti osallistuvat lainsäädäntömenettelyyn, kuten esimerkiksi kansalliset keskuspankit, valvontaviranomaiset, kilpailuviranomaiset, rahanpesun torjunnasta vastaavat viranomaiset tai erityiselimet, kuten euroon siirtymisestä vastaavat elimet. Näissä tapauksissa EKP:n kanta on ollut, että lausuntopyynnöt ovat päteviä, mikäli on ilmeistä, että kyseiset viranomaiset toimivat lakiesitystä valmistelevan tai lainsäätäjänä toimivan viranomaisen puolesta.

3.1.2 Kansallisten parlamenttien rooli

Päätöksessä 98/415/EY tarkoitettuja lainsäädäntöä valmistelevia viranomaisia voivat olla myös kansalliset parlamentit silloin, kun ne käsittelevät yhden tai useamman jäsenensä lakiesityksiä EKP:n toimialaan kuuluvilla aloilla⁵. Kansallisten parlamenttien on ratkaistava omien menettelysääntöjensä perusteella, miten ne täyttävät velvollisuutensa toimittaa yhden tai useamman jäsenensä esittämät EKP:n toimialaan kuuluvat lakiesitykset EKP:lle ennakkolausuntoa varten.

Lausuntopyynnön esittäjänä voi olla kansallinen parlamentti myös silloin, kun EKP:n lausuntoa kansallisen parlamentin jäsenten kansallisen lainsäädännön mukaan tekemästä lakiesityksestä pyytää omasta aloitteestaan toimiva kansallinen hallitus.

3.2 Soveltamisalaan kuuluvat suunnitelmat lainsäädännöksi

Päätöksen 98/415/EY 1 artiklan 1 kohta

"1. Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

--

"suunnitelmilla lainsäädännöksi" lainsäädäntöä, jossa sen jälkeen, kun siitä on tullut oikeudellisesti sitova ja jäsenvaltion alueella yleisesti sovellettava, annetaan säännöksiä, jotka koskevat rajoittamatonta tapausten määrää ja jotka kohdistuvat rajoittamattomaan luonnollisten tai oikeushenkilöiden joukkoon."

⁵ Tämä pätee myös sellaisiin tapauksiin, joissa parlamentin jäsenet tekevät sellaisia muutosehdotuksia hallituksen lakiesityksiin, jotka saattavat johtaa siihen, että lakiesitys kuuluu johonkin EKP:n toimivaltaan kuuluvista aloista.

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden viranomaisten on kuultava EKP:tä "suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla". Käsite "suunnitelma lainsäädännöksi" määritellään päätöksen 98/415/EY 1 artiklan 1 kohdassa. Määritelmällä viitataan lainsäädäntöön, jossa sen jälkeen kun siitä on tullut oikeudellisesti sitova ja jäsenvaltion koko (tai maantieteellisesti erillisellä) alueella yleisesti sovellettava, annetaan säännöksiä, jotka koskevat "rajoittamatonta tapausten määrää ja jotka kohdistuvat rajoittamattomaan luonnollisten tai oikeushenkilöiden joukkoon". Määritelmä kattaa sellaiset hallituksen valmistelemaat suunnitelmat lainsäädännöksi, joista tulee niiden hyväksymisen jälkeen voimassaolevaa lainsäädäntöä, voimassaolon kestosta riippumatta.

Määritelmä ei kata sellaisia suunnitelmia lainsäädännöksi, joiden yksinomainen tarkoitus on unionin direktiivien saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä⁶.

3.2.1 Oikeudellisesti sitova lainsäädäntö

Velvollisuus kuulla EKP:tä ei rajoitu sellaisiin suunnitelmiin lainsäädännöksi, jotka tulevat parlamentin hyväksyttäviksi. Päätöksen 98/415/EY soveltamisalaan kuuluu oikeudellisesti sitova lainsäädäntö kokonaisuudessaan, mukaan lukien kansallisen lainsäädännön asetukset ja johdettu lainsäädäntö.

Kansallisen lainsäädännön asetukset

Hallitus hyväksyy ja saattaa täysimääräisesti voimaan kansalliseen lainsäädäntöön kuuluvat asetukset kiireellisuuden tai erityisen tarpeen perusteella. Tämän jälkeen parlamentin on ratifioitava asetukset, mikä voi tapahtua heti hyväksymisen jälkeen tai kuukausien kuluttua siitä. Asetuksia on siten pidettävä sellaisina "suunnitelmina lainsäädännöksi", joiden osalta on kiireellisyydestä tai erityisestä tarpeesta riippumatta kuultava EKP:tä ennen kuin hallitus hyväksyy ne⁷.

Johdettu lainsäädäntö

EKP:tä ei tarvitse kuulla kaiken johdetun lainsäädännön osalta, mukaan lukien kansallisten keskuspankkien tai valvontaviranomaisten yleisesti sovellettavat säädökset, joilla pannaan täytäntöön primaarilainsäädäntöä EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Kun otetaan huomioon päätöksen 98/415/EY tavoitteet, EKP:n lausuntoa tulisi pyytää suunnitelmista johdetuksi lainsäädännöksi ainoastaan silloin, kun suunnitellun lainsäädännön aihepiiri liittyy läheisesti EKP:n tehtäviin ja sen vaikutus EKP:n toimivaltaan kuuluviin aloihin eroaa kyseessä olevan

⁶ Ks. näiden ohjeiden kohta 3.4.

⁷ Koska kiireellisyys ja erityinen tarve ovat luonteensa vuoksi asetusten antamiselle, kuulemista pyytävä viranomaisella voi lyhentää määräaika EKP:n lausunnon antamiselle päätöksen 98/415/EY 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti (ks. näiden ohjeiden kohta 4.3).

primaarilainsäädännön vaikutuksesta. Pääsääntöisesti jäsenvaltioiden ei esimerkiksi tarvitse kuulla EKP:tä menettelykysymyksistä.

Velvollisuus pyytää EKP:n lausuntoa muutoksista lakiesityksiin, joista EKP:n lausuntoa on jo pyydetty, koskee olennaisia muutoksia, jotka vaikuttavat suunnitellun lainsäädännön ydinkysymyksiin. Tässä yhteydessä on hyvä erottaa toisistaan kaksi tapausyhteyttä. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvat tapaukset, joissa olennaisia muutoksia ehdotetaan vaiheessa, jossa EKP ei ole vielä antanut lausuntoaan. Tällaisissa tapauksissa lausuntoa pyytäneen viranomaisen tulisi toimittaa muutettu suunnitelma lainsäädännöksi EKP:lle mahdollisimman pian, jotta EKP:n lausunto perustuisi tekstin tuoreimpaan versioon. Toiseen ryhmään kuuluvat tapaukset, joissa olennaisia muutoksia ehdotetaan EKP:n lausunnon antamisen jälkeen. Näissä tapauksissa EKP:tä tulisi kuulla näistä muutoksista. Lausuntoa ei kuitenkaan tarvitse pyytää, jos muutoksilla on ensisijaisesti tarkoitus ottaa huomioon EKP:n lausunnosta ilmenevä EKP:n kanta. EKP pitää kuitenkin myönteisenä sitä, että lausunnon vaikutukset ja tällaisten muutosten yksityiskohdat annetaan sille tiedoksi.

3.3 EKP:n toimivaltaan kuuluvat alat

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi "sen toimivaltaan perustamissopimuksen mukaisesti kuuluvilla aloilla". Tämä kattaa selvästi sellaiset suunnitelmat lainsäädännöksi, jotka vaikuttavat niihin perustehtäviin, jotka kuuluvat EKP:lle EUT-sopimuksen 127 artiklan 2 kohdan mukaan (eli unionin rahapolitiikan määrittämiseen ja toteuttamiseen, valuuttamarkkinatoimien suorittamiseen, jäsenvaltioiden virallisten valuuttavarantojen hallussapitoon ja hoitoon sekä maksujärjestelmien moitteettoman toiminnan edistämiseen) ja EKP:n perussäännön 16 artiklan mukaan (euromääräisten setelien liikkeeseen lasku). EKP:n toimivaltaan kuuluvat lisäksi sellaiset suunnitelmat lainsäädännöksi, jotka vaikuttavat muihin EKP:lle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti kuuluviin tehtäviin, mukaan lukien EKP:lle EUT-sopimuksen 127 artiklan 6 kohdan nojalla annetut erityiset tehtävät, jotka koskevat luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan liittyviä politiikkoja.

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdassa luetellaan kysymyksiä, joiden nimenomaisesti katsotaan kuuluvan EKP:n toimivaltaan kuuluviin aloihin. Kansallisten viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi, jotka liittyvät näihin kysymyksiin.

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohta

"1. Jäsenvaltioiden viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan perustamissopimuksen mukaisesti kuuluvilla aloilla ja erityisesti seuraavien kysymysten osalta:

- valuuttakysymykset,

- maksuvälineet,
 - kansalliset keskuspankit,
 - raha-, rahoitus-, pankki-, maksujärjestelmä- ja maksutasetilastojen kerääminen, laatiminen ja jakaminen,
 - maksu- ja selvitysjärjestelmät,
 - rahoituslaitoksiin sovellettavat säännöt siltä osin kuin ne vaikuttavat merkittävästi rahoituslaitosten ja markkinoiden vakauteen."
-

Yleiskatsaus EKP:n toimivaltaan kuuluvista aloista

Päätöksen 98/415/EY perusteella on selvää, että 2 artiklan 1 kohdan luettelo EKP:n toimivaltaan kuuluvista aloista ole tyhjentävä.

Lisäksi päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, että euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden (paitsi Yhdistyneen kuningaskunnan) viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista rahapolitiikan välineitä koskevaksi lainsäädännöksi.

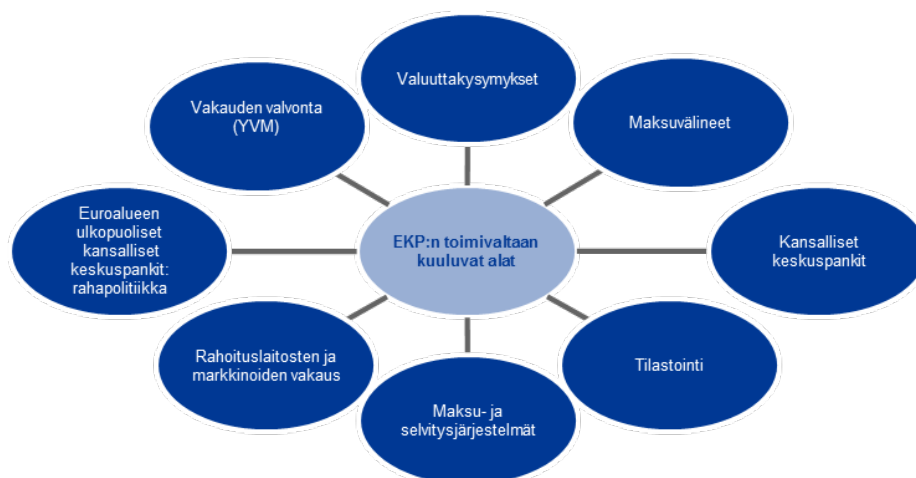
Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 2 kohta

"2. Edellisessä kohdassa esitetyn lisäksi on muiden kuin osallistuvien jäsenvaltioiden viranomaisten kuultava EKP:tä suunnitelmista rahapolitiikan välineitä koskevaksi lainsäädännöksi."

Päätöksessä 98/415/EY tehdään tällä tavoin ero euroalueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden ja muiden jäsenvaltioiden välillä siksi, että euroalueen jäsenvaltioissa kansalliset viranomaiset eivät enää päättä rahapolitiikan välineistä (esim. vähimmäisvarannoista). Päätöksen 98/415/EY viidennessä perustelukappaleessa selvennetään kuitenkin, ettei EKP:n kuulemisvelvollisuus koske euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden viranomaisten tekemiä päätöksiä, joilla ne toteuttavat rahapolitiikkaansa (esim. korkoja koskevia päätöksiä).

Kuvio 2

Yleiskatsaus EKP:n toimivaltaan kuuluvista aloista (ei-tyhjentävä)

Lähde: EKP

EKP:n lausunnot suunnitelmista lainsäädännöksi julkaistaan EKP:n verkkosivuilla. Lausunnot on ryhmitelty asianomaisen EKP:n toimivaltaan kuuluvan alan mukaan (tilastot, maksu- ja selvitysjärjestelmät jne.). Luettelon otsikoiden ja sisällön tarkoituksena on toimia ohjeena silloin, kun on epäselvää, kuuluuko tietty lakiesitys päätöksessä 98/415/EY vahvistetun EKP:n kuulemisvelvollisuuden piiriin.

3.3.1 Valuuttakysymykset ja maksuvälineet

Valuuttakysymyksiä ja maksuvälineitä koskevat EKP:n lausunnot koskevat monia eri aihealueita, kuten esimerkiksi euron käyttöönottoon liittyviä toimenpiteitä (kansallisen rahayksikön muuttaminen euroksi, julkisen ja yksityisen velan muuntaminen euromääräiseksi, hintojen kaksoismerkintä, pyöristyssäännöt, kansallisten viitekurskien korvaaminen jne.), laillisia maksuvälineitä, kansallisten maksuvälineiden muistorahojen julkaisemista, seteleitä ja metallirahoja koskevia tekijänoikeuksia, väärentämisen torjumista, seteleiden ja metallirahojen rahayksiköitä, teknisiä erittelyjä, takaisin kiertoon laskemista sekä aitouden ja kunnan tarkastamista ja kiertoon palauttamista, käteismaksujen rajoittamista ja sähköisen rahan liikkeeseen laskemista.

3.3.2 Kansalliset keskuspankit

EKP on antanut lukuisia lausuntoja kansallisia keskuspankkeja koskevista suunnitelmista lainsäädännöksi. Lausunnot koskevat lainsäädäntöä, joka vaikuttaa kansallisten keskuspankkien tai niiden johtokunnan jäsenten asemaan, erityisesti keskuspankin riippumattomuutta koskeviin näkökohtiin. Myös kansallisten keskuspankkien tehtävistä ja rahapolitiikasta – mukaan lukien EUT-sopimuksen 123 artiklan mukaisen keskuspankkirahoituksen kiellon noudattaminen, kansallisten keskuspankkien valuuttavarannot sekä euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden

kansallisten keskuspankkien vähimmäisvarantovaatimukset – on annettu paljon lausuntoja. Muut lausunnot ovat koskeneet muun muassa kansallisten keskuspankkien institutionaalisia muutoksia, niiden kirjanpitoa, raportointia ja tilintarkastusta, osallistumista kansainvälisten rahalaitosten toimintaan, erityisoikeuksia, toiminnan vakauden valvontaa, salassapitovelvollisuutta ja muita kansallisten keskuspankkien perussääntöjen kattamia kansallisten keskuspankkien toiminnan sääntelyyn liittyviä seikkoja. EKP:tä on usein myös pyydetty antamaan lausuntoja sellaisista suunnitelmista lainsäädännöksi, jotka koskevat kansallisten keskuspankkien muita kuin EKPJ:ään liittyviä tehtäviä, erityisesti sen arvioimiseksi, ovatko nämä tehtävät sopusoinnussa EKPJ:n tavoitteiden ja tehtävien kanssa⁸.

3.3.3 Raha-, rahoitus-, pankki-, maksujärjestelmä- ja maksutasetilastojen kerääminen, laatiminen ja jakaminen

EKPJ:n perussäännön 5 artiklassa vahvistetaan tilastotietojen keräämiseen liittyvä EKP:n toimivalta. Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja 23 päivänä marraskuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2533/98⁹ 4 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on "järjestettävä omalta osaltaan tilastotietojen keruu ja tehtävä EKPJ:n kanssa kiinteätä yhteistyötä varmistaakseen perussäännön 5 artiklasta johtuvien velvollisuuksien täyttämisen". EKP on tietoinen siitä, että eri jäsenvaltioiden raportointivaatimukset eroavat toisistaan. Kun EKP:tä kuullaan suunnitelluista kansallisista raportointivaatimuksista, se pyrkii siksi esittämään yleisluontoisia huomioita, joiden tarkoituksena on kiinnittää huomiota seikkoihin, joita voitaisiin täsmentää suunnitelmassa lainsäädännöksi. Merkitykselliset lausuntopyynnöt ovat koskeneet esimerkiksi maksutasetilastojen keräämistä, tilastotietojen toimittamista EKP:n ja EKPJ:n euroalueen ulkopuolisten kansallisten pankkien välillä, erinäisiä rahoitusinstrumentteja ja varallisuutta koskevia kansallisia tietojenantovaatimuksia sekä euroalueen ulkopuolisten kansallisten keskuspankkien roolia tilastotietojen keruussa.

3.3.4 Maksu- ja selvitysjärjestelmät

Maksu- ja selvitysjärjestelmiin liittyvät lausuntopyynnöt ovat koskeneet sellaisia lakiesityksiä, jotka ovat liittyneet erinäisiin maksu- ja selvitysjärjestelmien toimintaan liittyviin näkökohtiin, kuten valvontaan, keskusvastapuoliin, selvityksen lopullisuuteen, nettomaksuihin tai reaaliaikaisiin bruttomaksuihin perustuvaan selvitykseen, nettoutus- ja vakuusnäkökohtiin sekä ns. zero-hour -sääntöön.

⁸ Kansalliset keskuspankit voivat EKPJ:n perussäännön 14.4 artiklan mukaan hoitaa myös muita tehtäviä kuin niitä, joista määrätään EKPJ:n perussäännössä, jollei EKP:n neuvosto totea näiden tehtävien olevan ristiriidassa EKPJ:n tavoitteiden ja tehtävien kanssa.

⁹ EYVL L 318, 27.11.1998, s. 8.

3.3.5 Rahoituslaitoksiin sovellettavat säännöt siltä osin kuin ne vaikuttavat merkittävästi rahoituslaitosten ja -markkinoiden vakauteen

Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan kuudennessa luetelmakohdassa viitataan "rahoituslaitoksiin sovellettaviin sääntöihin siltä osin kuin ne vaikuttavat merkittävästi rahoituslaitosten ja -markkinoiden vakauteen". Päätöksen 98/415/EY kolmannen perustelukappaleen perusteella on selvää, että tätä asiaryhmää koskeva kuulemisvelvollisuus "ei rajoita nykyistä toimivaltajakoa, joka koskee luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan ja rahoitusjärjestelmän vakautteen liittyvää päätöksentekoa". Päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan kuudennen luetelmakohdan yhteydessä tulisi myös ottaa huomioon EKPJ:n perussäännön 25.1 artikla, jonka mukaan jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset "voivat" kuulla EKP:tä "unionin sellaisen lainsäädännön soveltamisalasta ja soveltamisesta, joka koskee luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaa ja rahoitusjärjestelmän vakautta." Kuitenkin päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden "on kuultava" EKP:tä tapauksissa, joissa suunnitelmat lainsäädännöksi "vaikuttavat merkittävästi" rahoitusjärjestelmän vakauteen, paitsi jos säädösesityksen yksinomainen tarkoitus on – kuten 1 artiklan 2 kohdassa todetaan – unionin direktiivien saattaminen osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä.

EKP:n päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan kuudennen luetelmakohdan nojalla antamien lausuntojen määrä on viime vuosina olennaisesti kasvanut. EKP on antanut useita lausuntoja jäsenvaltioissa esitettyjä rahoitusvalvonnan institutionaalisen rakenteen muutoksia koskevien lausuntopyyntöjen johdosta. EKP:tä on myös säännöllisesti kuultu luotto- ja rahoituslaitosten valvontajärjestelmää koskevista merkittävistä muutoksista sekä rahanpesun torjumiseksi annetuista säännöistä. EKP:tä on usein kuultu suunnitelmista lainsäädännöksi, jotka saattaisivat vaikuttaa merkittäväällä tavalla markkinoihin. Lainsäädäntösuunnitelmat ovat koskeneet muun muassa arvopaperisatamismenetelmiä, arvopapereiden muuttamista arvo-osuuksiksi sekä lainsäädäntöä, joka vaikuttaa sekä rahoitusmarkkinoihin että EKP:n ensisijaiseen tavoitteeseen ylläpitää hintavakautta (esim. inflaatioindekseihin sidottuja lainoja koskevat säännökset).

EKP on antanut myös lukuisia lausuntoja viimeaikaisen rahoitusmarkkinakriisin yhteydessä, kun kansallisilla säännöksillä on pyritty takausvastuiden tehostamiseen taikka rahoitusmarkkinoiden vakauden varmistamiseen tai vahvistamiseen.

EKP:tä on myös kuultu erilaisista suunnitelmista lainsäädännöksi, jotka saattaisivat vaikuttaa pääoman vapaaseen liikkuvuuteen tai valuuttakurssipolitiikkaan (esim. rahoitusmarkkinoiden verotus jne.) sekä muista suunnitelmista taloudellisesti merkitykselliseksi lainsäädännöksi.

Suunnitelmia yhteiseen valvontamekanismiin (YVM) liittyväksi kansalliseksi lainsäädännöksi koskevan EKP:n kuulemisen oikeudellisen perustan osalta päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan kuudennen luetelmakohdan sanamuodon ja erityisesti viittauksen tapauksiin, jotka "vaikuttavat merkittävästi" markkinoiden vakauteen, ei pitäisi katsoa rajoittavan velvollisuutta kuulla EKP:tä. Kuten edellä on

todettu, päätöksen 98/415/EY kolmannessa perustelukappaleessa ja 2 artiklassa tehdään selväksi, ettei päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdassa oleva luettelo ole tyhjentävä. Tähän mennessä EKP:n lausunnot suunnitelmista lainsäädännöksi, joka liittyy luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan (mukaan lukien yhteisen valvontamekanismin perustamiseen liittyvän kansallisen säännösten luominen) ovat perustuneet päätöksen 98/415/EY 2 artiklan 1 kohdan kuudenteen luetelmakohtaan. Yhteisen valvontamekanismin perustamisen myötä EKP:n toimivallan alaan kuuluvat myös valvontatehtävät EKP:lle perussopimuksen 127 artiklan 4 kohdan kuuluvia neuvoo-antavia tehtäviä varten.

3.4 Täytäntöönpanolainsäädäntö

Päätöksen 98/415/EY 1 artiklan 2 kohta

"2. Suunnitelmiin lainsäädännöksi eivät kuulu säädösesitykset, joiden yksinomainen tarkoitus on yhteisön direktiivien saattaminen osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä."

Kuten edellä on todettu, jäsenvaltioiden ei päätöksen 98/415/EY 1 artiklan 2 kohdan mukaan tarvitse kuulla EKP:tä unionin direktiivien saattamisesta osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä. Tämän poikkeuksen perusteena on se, että EKP:tä on EUT-sopimuksen 127 artiklan 4 kohdan mukaisesti jo kuultu ehdotuksesta unionin säädökseksi. Tämän vuoksi ei ole tarpeen sisällyttää EKP:n neuvoo-antaviin tehtäviin sellaisia kansallisia suunnitelmia lainsäädännöksi, joiden yksinomainen tarkoitus on unionin säädöksen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä. EKP katsoo, että myös sellaiset suunnitelmat kansalliseksi lainsäädännöksi, joiden tarkoituksena on unionin asetusten täytäntöönpano, kuuluvat tämän poikkeuksen soveltamisalaan edellyttäen, ettei kyseessä oleva lainsäädäntö vaikuta kysymyksiin, jotka sisältyvät EKP:n toimivaltaan kuuluviin aloihin, asetuksen (jonka osalta unionin toimielimet ovat kuulleet EKP:tä) vaikutuksista poikkeavalla tavalla.

Tietyissä harvoissa tapauksissa EKP on rohkaissut kansallisia viranomaisia kuulemaan EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi, joilla unionin direktiivit saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tällöin kyseessä on ollut direktiivi, joka on EKP:n kannalta erityisen merkittävä. Tällaiset tapaukset ovat liittyneet esimerkiksi selvityksen lopullisuudesta annettuun direktiiviin¹⁰, vakuusdirektiiviin¹¹ ja niiden

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/26/EY, annettu 19 päivänä toukokuuta 1998, selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä (EYVL L 166, 11.6.1998, s. 45).

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/47/EY, annettu 6 päivänä kesäkuuta 2002, rahoitusvakuusjärjestelyistä (EYVL L 168, 27.6.2002, s. 43).

muutoksiin¹². Suunnitelmista lainsäädännöksi, jotka koskivat näiden kahden direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, tehtiin useita lausuntopyyntöjä. Näiden lausuntopyyntöjen johdosta annetut EKP:n lausunnot ovat myötävaikuttaneet eurojärjestelmän operatioita koskevan lainsäädännön sekä rahoitusjärjestelmän vakauden vahvistamiseen.

EKP on myös antanut omasta aloitteestaan lausuntoja¹³ postin maksupalveluja koskevan sopimuksen ratifiointista tai täytäntöönpanosta ja kannustanut kansallisia keskuspankkeja kuulemaan EKP:tä, mikäli erityiset kansalliset suunnitelmat lainsäädännöksi menevät sopimuksen pelkkää ratifiointia pidemmälle.

Jäsenvaltiot pyytävät joskus omasta aloitteestaan EKP:n lausuntoa suunnitelmista lainsäädännöksi, joiden tarkoitus on direktiivien saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä, vaikkei niillä ole tähän velvollisuutta eikä niitä siihen ole myöskään kehoitettu mutta jäsenvaltiot esimerkiksi katsovat, että EKP:lla on kyseisellä alalla erityistä asiantuntemusta. Tällaisissa tapauksissa EKP on yleisesti ottaen valmis vastaamaan kaikkiin virallisiin ja epävirallisiin vapaaehtoisiiin kansallisiin lausuntopyyntöihin, ja se antaa ohjeita valmistelluista täytäntöönpanotoimenpideluonnoksista, vaikkei muodollista velvollisuutta EKP:n kuulemiseen olekaan, mutta ainoastaan siinä määrin kuin suunnitelma lainsäädännöksi antaa aihetta erityisiin huomioihin EKP:n toimivaltaan kuuluviin aloihin liittyen.

Euroopan järjestelmäriskikomitea (ERJK) perustettiin joulukuussa 2010. Tämän uuden elimen tehtäväksi annettiin rahoitusjärjestelmään kokonaisuudessaan liittyvien riskien valvonta. ERJK voi antaa muun muassa suosituksia toimivaltaansa kuuluvilla aloilla, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1092/2010¹⁴ 17 artiklan mukaan se valvoo suositustensa seuranta. Kun otetaan huomioon EJRK:n rooli tällaisissa asioissa, EKP:tä ei tarvitse kuulla suunnitelmista lainsäädännöksi, jolla pannaan täytäntöön EJRK:n suosituksia.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/44/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä annetun direktiivin 98/26/EY ja rahoitusvakuusjärjestelyistä annetun direktiivin 2002/47/EY muuttamisesta linkitettyjen järjestelmien sekä lainasaamisten osalta (EUVL L 146, 10.6.2009, s. 37). Tämän muutoksen osalta EKP kannusti jäsenvaltioita kuulemaan sitä. Lisäksi kyseistä direktiiviä muutettiin kahdella muulla (lyhyellä) muutossäännöksellä, jotka on annettu vuosina 2010 ja 2011.

¹³ CON/2010/85.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1092/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 1).

4 Kuulemismenettely

Päätöksen 98/415/EY 4 artikla

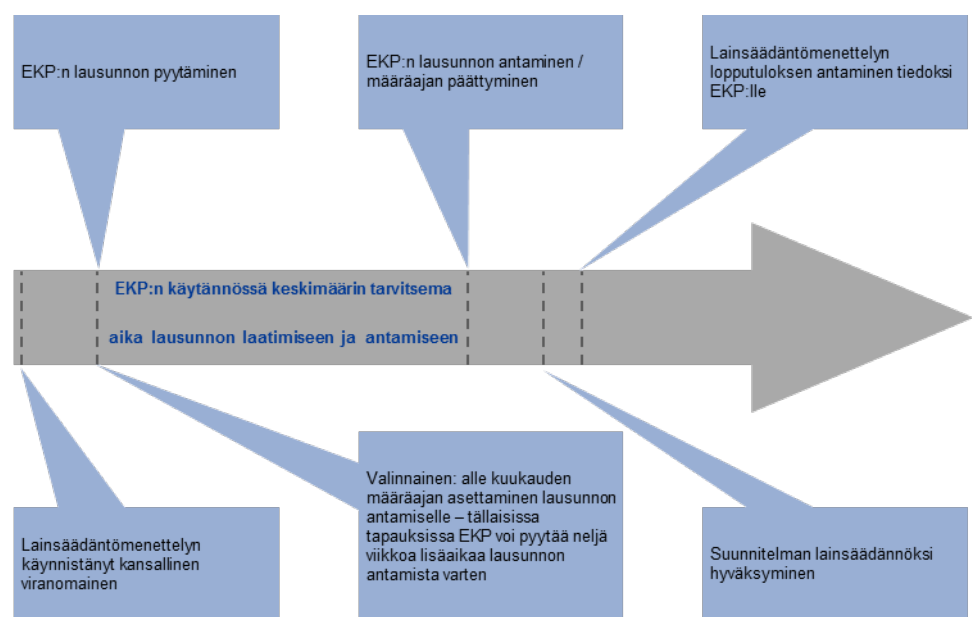
"Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet huolehtiakseen siitä, että tätä päätöstä tehokkaasti noudatetaan. Tämän vuoksi jäsenvaltion on huolehdittava, että EKP:tä kuullaan tarkoituksenmukaisessa vaiheessa siten, että suunnitelmaa lakiesitykseksi valmistelevalle viranomaiselle on mahdollisuus ottaa huomioon EKP:n lausunto ennen kuin se päättää esityksen asiasisällöstä ja että EKP:n lausunto saatetaan lainsäätäjänä toimivien viranomaisten tietoon, mikäli nämä eivät ole valmistelleet kyseistä lakiesitystä."

4.1 EKP:n kuuleminen tarkoituksenmukaisessa vaiheessa

Päätöksen 98/415/EY 4 artiklan mukaan EKP:tä on kuultava lainsäädäntömenettelyn "tarkoituksenmukaisessa vaiheessa". Tämä tarkoittaa, että kansallisten menettelyjen olisi varmistettava, että EKP:tä kuullaan lainsäädäntömenettelyn sellaisessa vaiheessa, että EKP:lle jää riittävästi aikaa tutkia suunnitelma lainsäädännöksi (sekä tarpeen mukaan kääntää se) ja antaa lausuntonsa kaikilla vaadittavilla kielillä. Tällä annetaan myös kansallisille viranomaisille mahdollisuus ottaa EKP:n lausunto huomioon ennen kuin säännökset hyväksytään.

Kuvio 3

Kuulemismenettely suunnitelmille lainsäädännöksi

Lähde: EKP

Mikäli suunnitelmaa lainsäädännöksi valmistelee muu kuin lainsäätäjänä toimiva viranomainen, kuulemisen tulee päätöksen 98/415/EY 4 artiklan mukaan tapahtua sellaisessa vaiheessa, että suunnitelmaa lainsäädännöksi valmistelevalla viranomaisella jää aikaa harkita, tulisiko lakiesitystä muuttaa EKP:n lausunnon huomioon ottamiseksi – eli kuulemisen tulisi tapahtua ennen kuin säännökset on toimitettu lainsäätäjänä toimivalle viranomaiselle. Päätöksen 4 artiklassa ei kuitenkaan kielletä kansallisia viranomaisia ryhtymästä sellaisiin lainsäädäntömenettelyyn kuuluviin toimenpiteisiin, jotka eivät vaikuta kyseisen lakiesityksen asiasisältöön.

Päätöksen 98/415/EY 3 artiklan 4 kohdasta seuraa, että jäsenvaltioiden on keskeytettävä suunnitelmaa lainsäädännöksi koskeva hyväksymismenettely EKP:n lausunnon vastaanottamiseen saakka. Tämä ei tarkoita sitä, että koko kansallinen lainsäädäntömenettely (esimerkiksi parlamentin pysyvien valiokuntien valmistelutyö, keskustelu kansallisten viranomaisten toimittamista muista lausunnoista jne.) tulisi keskeyttää siihen saakka, kunnes EKP:n lausunto on vastaanotettu. Se tarkoittaa sen sijaan sitä, että lainsäätäjänä toimivalla viranomaisella tulisi olla mahdollisuus ottaa EKP:n lausunto asianmukaisella tavalla huomioon ennen kuin se päättää asiasisällöstä. Mikäli EKP:lle on asetettu lausunnon toimittamista koskeva määräaika¹⁵ ja tämä määräaika on päätynyt, kyseinen kansallinen viranomainen voi jatkaa lainsäädäntömenettelyä. Niin kauan kuin lainsäädäntöä ei ole vielä hyväksytty, kansalliset viranomaiset ovat tällaisissakin tapauksissa velvollisia ottamaan EKP:n lausunnon huomioon.

Lokakuussa 2011 EKP:n puheenjohtaja lähetti kansallisille lausuntoa pyytävälle viranomaisille kirjeen, jossa muistutettiin siitä, että niiden olisi "toteutettava tarpeelliset toimenpiteet huolehtiakseen siitä, että neuvoston päätöksen 98/415/EY 4 artiklaa tehokkaasti noudatetaan kuulemalla EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla¹⁶ lainsäädäntömenettelyn tarkoituksenmukaisessa vaiheessa". EKP:n puheenjohtaja myös "suositteli luomaan tarkoituksenmukaiset kansalliset menettelyt sen varmistamiseksi, että EKP:n kuuleminen tapahtuu tarkoituksenmukaisessa vaiheessa, millä lausuntoa pyytävälle ja/tai lainsäätäjänä toimivalle viranomaiselle annetaan mahdollisuus ottaa EKP:n lausunto huomioon ennen kyseisen säännöksen hyväksymistä. Uusi kuuleminen on tarpeen, jos suunnitelmaa lainsäädännöksi merkittävästi muutetaan lainsäädäntömenettelyn aikana."

¹⁵ Ks. näiden ohjeiden kohta 4.3.

¹⁶ Tämä koskee myös säännöksiä, jotka eivät edellytä parlamentin hyväksyntää. Kuulemisvelvollisuus ei koske sellaisia suunnitelmia lainsäädännöksi, joilla yksinomaan saatetaan unionin oikeuden säännöksiä osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä.

4.2 Lausuntopyyntö

4.2.1 Lausuntopyyntöä koskevat muotovaatimukset ja liiteasiakirjat

Virallinen lausuntopyyntö on tehtävä kirjallisesti ja osoitettava EKP:n puheenjohtajalle¹⁷. Lausuntomenettely EKP:ssa alkaa siitä, kun EKP:n puheenjohtaja vastaanottaa lausuntopyynnön. EKP pitää myönteisenä epävirallista tietojenantoa henkilöstötasolla kansallisten lausuntoa pyytävien viranomaisten ja EKP:n oikeudellisen yksikön välillä. Virallinen kuulemismenettely alkaa kuitenkin ainoastaan silloin, kun EKP:n puheenjohtaja on ottanut vastaan lausuntopyynnön.

Lausuntopyyntöön tulisi sisältyä sellainen versio suunnitelmasta lainsäädännöksi, joka on riittävän lopullinen, jotta EKP voi antaa siitä lausunnon. Mikäli suunniteltuun lainsäädäntöön sisältyy useita eri kysymyksiä koskevia säännöksiä, EKP suosittelee myös, että lausuntoa pyytävä viranomainen mainitsee, mistä suunnitellun lainsäädännön säännöksistä EKP:n lausuntoa erityisesti pyydetään. Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun suunnitellun lainsäädännön säännöksillä on ensisijaisesti tarkoitus saattaa unionin lainsäädäntöä osaksi kansallista lainsäädäntöä tai voimaan mutta samalla ottaa siihen lisäksi sellaisia säännöksiä, jotka menevät pidemmälle kuin pelkkä osaksi kansallista lainsäädäntöä saattaminen.

EKP suosittelee, että lausuntoa pyytävä viranomainen liittää mukaan myös lyhyet perustelut, joissa mainitaan lainsäädännön asiasisältö sekä päätavoitteet, kansallisen lainsäädäntömenettelyn vaihe, johon lainsäädäntö on edennyt sekä sellaisen yhteys henkilön nimi ja tiedot, joka voi selventää lakiesityksen säännöksiin liittyviä kysymyksiä, joita mahdollisesti EKP:n lausuntoa laadittaessa nousee esille. EKP suosittelee, että lausuntoa pyytävä viranomainen myös ilmoittaa EKP:lle määrääjän lausunnon toimittamista varten¹⁸.

Kansallisten lausuntopyyntöjen liiteasiakirjoja koskevat vaatimukset

Pakollinen	Suosittava	Valinnainen
EKP:n puheenjohtajalle osoitettu kirjallinen lausuntopyyntö Jäljennös suunnitelmasta lainsäädännöksi	Lyhyet perustelut, joissa mainitaan lainsäädännön asiasisältö sekä päätavoitteet, kansallisen lainsäädäntömenettelyn vaihe ja tiedot yhteys henkilöstä. Jos suunnitelma kansalliseksi lainsäädännöksi on pitkä tai monimutkainen, tieto siitä, mistä ehdotetun lainsäädännön säännöksistä EKP:n lausuntoa erityisesti pyydetään. Jos lausuntoa pyydetään erittäin kiireellisessä tapauksessa, perustelujen ja lausuntoa varten toimitettujen tärkeimpien ehdotettujen säännösten englanninkielinen käännös olisi toivottava.	Lausunnon toimittamista varten EKP:lle asetettu määräaika

¹⁷ EKP ottaa vastaan myös asianmukaisesti allekirjoitettuja lausuntopyyntöjä, jotka on lähetetty faksitse tai sähköpostitse skannattuna liitetiedostona seuraaviin osoitteisiin: office.president@ecb.europa.eu ja ecb.secretariat@ecb.europa.eu.

¹⁸ Ks. näiden ohjeiden kohta 4.3.

4.2.2 Lausuntopyynnön kieli

Lausuntopyyntö ja liiteasiakirjat voidaan toimittaa kyseisen jäsenvaltion virallisella kielellä (tai, jos virallisia kieliä on useampia, yhdellä jäsenvaltion virallisista kielistä). Erityisesti silloin, jos lausuntoa pyydetään erittäin kiireellisessä tapauksessa¹⁹, on toivottavaa, että EKP:lle toimitetaan kuulemismenettelyn sujuvuuden varmistamiseksi myös englanninkielinen käännös perusteluista ja lausuntoa varten toimitetuista tärkeimmistä ehdotetuista säännöksistä. Tämä johtuu siitä, että englanti on EKP:n työkieli ja kieli, jolla EKP:n neuvosto yleisneuvoston myötävaikutuksella antaa EKP:n lausunnot. Näin myös mahdollistetaan se, ettei EKP:n tarvitse odottaa käännösten valmistumista, vaan se voi aloittaa lausuntojen laatimisen välittömästi. Lausuntopyynnön ei kuitenkaan tulisi viivästyä käännöksen puuttumisen johdosta.

4.3 Määräajat

Päätöksen 98/415/EY 3 artikla

"1. Lainsäädäntöä valmistelevien jäsenvaltioiden viranomaiset voivat, jos katsovat sen tarpeelliseksi, asettaa EKP:lle lausunnon toimittamista koskevan määräajan, joka ei saa olla kuukautta lyhyempi aika laskettuna päivästä, jona EKP:n puheenjohtaja vastaanottaa tätä koskevan ilmoituksen.

2. Erittäin kiireellisissä tapauksissa määräaikaa voidaan lyhentää. Tällöin lausuntoa pyytävän viranomaisen on ilmoitettava kiireellisyyden syyt.

3. EKP voi hyvissä ajoin pyytää määräajan pidentämistä enintään neljällä viikolla. Lausuntoa pyytävä viranomainen ei saa perusteettomasti kieltäytyä hyväksymästä tällaista pyyntöä.

4. Kun määräaika on kulunut umpeen, lausunnon puuttuminen ei estä lausunnon pyytänyttä kansallista viranomaista jatkamasta lainsäädäntömenettelyä. Jos EKP:n lausunto saadaan määräajan jälkeen, jäsenvaltioiden on tästä huolimatta huolehdittava, että se saatetaan 4 artiklassa tarkoitettujen viranomaisten tietoon."

Päätöksessä 98/415/EY ei aseteta määräaikaa EKP:n lausunnon antamiselle mutta kokemus osoittaa, että keskimääräinen aika lausunnon antamiselle on noin kuusi viikkoa. Lausuntomenettely voi kuitenkin kestää myös pidempään²⁰, ja tietyn lausunnon antamiseen tarvittava aika luonnollisesti vaihtelee lakiesityksen luonteen, monimutkaisuuden ja arkaluontoisuuden mukaan.

¹⁹ Ks. näiden ohjeiden kohta 4.3.

²⁰ Ks. näiden ohjeiden kohta 4.5.

Päätöksen 98/415/EY 3 artiklan 1 kohdan mukaan "lainsäädäntöä valmistelevien jäsenvaltioiden viranomaiset voivat, jos katsovat sen tarpeelliseksi, asettaa EKP:lle lausunnon toimittamista koskevan määräajan". Määräaika ei kuitenkaan saa olla kuukautta lyhyempi aika laskettuna siitä, kun EKP on ottanut vastaan määräaika koskevan ilmoituksen.

Kokemusten perusteella jäsenvaltiot tulkitsevat joskus virheellisesti tämän kuukauden määräajan vakioenimmäisajaksi. Useimmissa tapauksissa EKP:n lausuntojen laatiminen vaatii aikaa englanninkielisen version laatimiseen suunnitelmasta lainsäädännöksi, lausunnon laatimiseen osallistuvien toimivaltaisten EKP:n yksiköiden tekemän työn koordinoimiseen, kansallisten keskuspankkien pääjohtajien ja EKP:n neuvoston mahdollisesti kuuleman EKP:n valvontaelimen kirjallisessa menettelyssä esittämien huomautusten ja havaintojen vastaanottamiseen sekä niiden huomioon ottamiseen.

Käytännössä kuukauden määräaika on osoittautunut varsin lyhyeksi. Lausuntoa pyytävien viranomaisten mahdollisuus määräajan asettamiseen on tämän vuoksi rajoitettu koskemaan tapauksia, joissa kansallisten viranomaisten on ensiarvoisen tärkeää saada EKP:n lausunto kuukauden kuluessa. Kuten EKP lausunnoissaan usein toteaa, se, että kansallinen lainsäädäntömenettely on edennyt jo pitkälle, ei ole riittävä peruste sille, että lausuntoa pyytävät viranomaiset voisivat vaatia EKP:tä antamaan lausunnon kiireellisesti.

Päätöksen N:o 98/415/EY 3 artiklan 2 kohdan nojalla määräaika voidaan lyhentää erittäin kiireellisissä tapauksissa. Tällaisissa erittäin harvinaisissa tapauksissa lausuntoa pyytävän viranomaisen on nimenomaisesti ilmoitettava syyt kiireellisyydelle. Lausuntoa pyytäviä viranomaisia kannustetaan noudattamaan päätöksen N:o 98/415/EY kuudetta perustelukappaletta, jonka mukaan lausuntoa pyytävien viranomaisten ja EKP:n välisten keskustelujen pitäisi mahdollistaa se, että EKP voi antaa lausuntonsa erittäin kiireellisissä tapauksissa ajoissa siten, ettei sen mahdollisuutta tarkastella tarvittaessa lakiesitykseen sisältyviä säännöksiä yksityiskohtaisesti haitata. EKP toivoo tällaisissa tapauksissa myös saavansa englanninkielisen käännöksen perusteluista ja lausuntoa varten toimitetuista tärkeimmistä säännösluonnoksista²¹. Lausuntopyynnön ei kuitenkaan tulisi viivästyä käännöksen puuttumisen vuoksi.

Silloin kun lausuntoa pyytävä viranomainen on asettanut määräajan, EKP voi päätöksen 98/415/EY 3 artiklan 3 kohdan nojalla pyytää määräajan pidentämistä enintään neljällä lisäviikolla. Lausuntoa pyytävä viranomainen ei 3 artiklan 3 kohdan mukaan saa perusteettomasti kieltäytyä hyväksymästä tällaista pyyntöä.

Päätöksen 98/415/EY 3 artiklan 4 kohdassa todetaan, että "kun määräaika on kulunut umpeen, ei lausunnon puuttuminen estä lausunnon pyytänyttä kansallista viranomaista jatkamasta lainsäädäntömenettelyä." Tämä tarkoittaa sitä, että kyseessä olevat viranomaiset voivat jatkaa EKP:n kuulemisen takia keskeytettyä lainsäädäntömenettelyä määräajan päätyttyä. Niin kauan kuin lainsäädäntöä ei ole

²¹ Ks. myös näiden ohjeiden kohdat 4.2.1 ja 4.2.2.

lopullisesti hyväksytty, lausuntoa pyytänyt viranomaisella on kuitenkin velvollinen ottamaan EKP:n lausunnon huomioon (ja saattamaan sen lainsäätäjänä toimivan viranomaisen tietoon, jos tämä on eri elin).

4.4 Vastaanottovahvistus

Kun lausuntopyyntö on vastaanotettu, lausuntoa pyytäneelle viranomaiselle lähetetään vastaanottovahvistus lausuntopyyntönsä kielellä. Silloin kun jäsenvaltio pyytää lausuntoa, vaikka selvää kuulemisvelvollisuutta ei ole, tai kun suunnitelma lainsäädännöksi liittyy ainoastaan vähäisessä määrin EKP:n toimivaltaan kuuluviin aloihin tai kun se sisältää puhtaasti muodollisia tai hallinnollisia muutoksia lainsäädäntöön, vastaanottovahvistukseen sisällytetään maininta tästä samoin kuin siitä, onko EKP:llä tästä huolimatta erityisiä EKP:n lausunnon muodossa esitettäviä huomioita.

Liiteasiakirjat ja englanninkielinen käännös toimitetaan EKP:n neuvostolle ja EKP:n yleisneuvostolle. Näin ne voivat tutustua lausuntopyyntöasiakirjoihin alusta lähtien ja kykenevät kommentoimaan lausuntoluonnosta heti kun se annetaan niille kommentoitavaksi.

4.5 EKP:n lausunnon valmistelu ja antaminen

Kun EKP on ottanut vastaan lausuntopyyntönsä, se perustaa lautakunnan lausunnon laatimista varten. Lautakuntaan kuuluu asiantuntijoita lausuntopyyntönsä aiheen kannalta merkityksellisistä yksiköistä. Lausunnon laatimiseen tarvittava aika vaihtelee muutamasta päivästä useaan viikkoon lakiesityksen luonteesta, monimutkaisuudesta ja pituudesta, englanninkielisen version saatavuudesta sekä muista vastaavista seikoista riippuen. EKP ottaa lausuntoa valmistellessaan huomioon myös perustellut syyt lausunnon antamiselle erittäin kiireellisesti.

Lausunnot ovat EKP:n säädöksiä, ja niiden antamisesta vastaava elin on pääsääntöisesti EKP:n neuvosto. Myös EKP:n yleisneuvoston jäsenet myötävaikuttavat EKP:n neuvoo-antavan tehtävän hoitamiseen osallistumalla päätöksentekomenettelyyn. Kun lausuntoluonnos on valmis ja johtokunta on sen hyväksynyt, luonnos toimitetaan näin ollen yleisneuvostolle tämän huomioita varten ja EKP:n neuvoston jäsenille heidän havaintojaan varten. Menettely on kirjallinen ja kestää tavallisesti viikon.

Luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan ja rahoitusjärjestelmän vakauteen liittyvien lausuntojen osalta EKP:n neuvosto voi kuulla myös EKP:n valvontaelintä.

Huomiot ja/tai havainnot saatuaan EKP tarkistaa lausuntoluonnoksen ja aloittaa muutaman työpäivän kuluessa uuden kirjallisen menettelyn pyytääkseen mahdollisia lisähuomioita tai -havaintoja. Tässä toisessa kirjallisessa menettelyssä määräaika huomioiden ja havaintojen esittämiselle voi lausuntopyyntönsä luonteesta ja ensimmäisessä kirjallisessa menettelyssä esitettyjen huomioiden määrästä ja

monimutkaisuudesta riippuen vaihdella. Toisessa kirjallisessa menettelyssä yleisneuvoston ja EKP:n neuvoston jäsenet esittävät tavallisesti huomioita tai havaintoja ainoastaan tarkistettuun lausuntoluonnokseen sisältyvistä muutoksista.

Lausuntoa pyytäviä viranomaisia kehoitetaan ottamaan EKP:lle esitettävien lausuntopyyntöjen aikataulussa huomioon lausuntomenettelyn monimutkaisuus.

4.6 Kielijärjestelyt

Kansallisen viranomaisen pyytämät lausunnot annetaan kyseessä olevan jäsenvaltion kielellä (tai lausuntopyynnön kielellä, jos virallisia kieliä on useita) ja englannin kielellä.

4.7 Lausunnon toimittaminen ja huomioon ottaminen

Kun lausunto on annettu, se toimitetaan lausuntoa pyytäneelle viranomaiselle. Päätöksen 98/415/EY 4 artiklan mukaan suunnitelmaa lakiesitykseksi valmistelevalle viranomaiselle tulee "ottaa huomioon EKP:n lausunto ennen kuin se päättää esityksen asiasisällöstä", ja EKP:n lausunto on saatettava lainsäätäjänä toimivien viranomaisten tietoon, mikäli nämä eivät ole valmistelleet kyseistä lakiesitystä.

EKP toivoo saavansa lainsäädäntömenettelyn päätyttyä jäljennöksen asianomaisesta lainsäädännöstä, sellaisena kuin se on lopullisesti hyväksyttyinä. EKP suosittelee, että silloin kun lainsäädännöstä on pyydetty lausuntoa EKP:ltä, lausuntoa pyytävä viranomainen lähettäisi EKP:n sihteeristölle jäljennöksen tai viitetiedot annetusta lainsäädännöstä.

4.8 Julkaiseminen

EKP:n neuvosto on asteittain vahvistanut kansallisiin lausuntoihin liittyvää avoimuusperiaatetta. Tammikuusta 2005 lähtien kaikki EKP:n lausunnot on julkaistu EKP:n verkkosivuilla heti, kun ne on toimitettu lausuntoa pyytäneelle viranomaiselle, ellei ole ollut erityisiä syitä olla julkaisematta tiettyä lausuntoa välittömästi. Jos tällaisia erityisiä syitä on, lausunto julkaistaan viimeistään kuuden kuukauden kuluttua sen antamisesta.

5 EKP:n kuulemisvelvollisuuden noudattaminen

Kuulemisvelvollisuuden noudattamisen varmistamiseksi jäsenvaltiot veloitetaan päätöksen 98/415/EY 4 artiklassa toteuttamaan tarpeelliset toimenpiteet huolehtiakseen siitä, että päätöstä "tehokkaasti noudatetaan". EKPJ seuraa tiiviisti kansallisten lainsäädäntösuunnitelmien oikeudellista kehitystä EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla. EKPJ myös seuraa ja raportoi säännöllisesti siitä, miten velvollisuutta kuulla EKP:tä tällaisista suunnitelmista lainsäädännöksi noudatetaan. Lisäksi silloin kun EKP toteaa, että velvollisuutta kuulla EKP:tä suunnitelmasta lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvalla alalla on laiminlyöty, se ilmoittaa tästä asianomaisen jäsenvaltion kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle ja kansallisen keskuspankin pääjohtajalle sekä Euroopan komissiolle. Tapaukset, joissa kyse on selvästä EKP:n kuulemisvelvollisuuden laiminlyönnistä tai jotka ovat merkittäviä tai toistuvia, voidaan myös mainita EKP:n vuosikertomuksessa.

6 EKP:n kuulemisvelvollisuuden laiminlyömissen oikeudelliset seuraukset

Jos velvollisuus kuulla EKP:tä suunnitelmista kansalliseksi lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla laiminlyödään, tämä merkitsee päätöksen 98/415/EY rikkomista ja saattaa johtaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaan menettelyyn unionin tuomioistuimessa. Euroopan komissio voi aloittaa tällaisen menettelyn jäsenvaltiota vastaan EUT-sopimuksen 258 artiklan nojalla²². Päätöksessä N:o 98/415/EY säädetty velvollisuus kuulla EKP:tä on täsmällinen ja ehdoton, mikä tarkoittaa sitä, että yksityishenkilöt voivat vedota siihen kansallisissa tuomioistuimissa. Kansallisilta tuomioistuimilta voidaan näin ollen pyytää ratkaisua sellaisten kansallisten säännösten pätevydestä tai täytäntöönpanokelpoisuudesta, jotka on annettu EKP:tä kuulematta. Tästä kysymyksestä voidaan myös pyytää ennakkoratkaisua unionin tuomioistuimelta.

Unionin tuomioistuinta on useaan otteeseen pyydetty antamaan ratkaisu sellaisten kansallisten säännösten täytäntöönpanokelpoisuudesta, jotka on annettu tekemättä tietyissä unionin säädöksissä vaadittua ennakoilmoitusta Euroopan komissiolle²³. Näissä tapauksissa unionin tuomioistuin on katsonut, että kansallisiin säännöksiin, joita annettaessa on rikottu olennaisia muotomääräyksiä, ei voida vedota yksityishenkilöitä vastaan. Lisäksi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kaikkien sellaisten oikeussuojakeinojen, jotka kansallisen lainsäädännön mukaan ovat normaalisti käytettävissä, on oltava myös sellaisten kantajien käytettävissä, jotka vetoavat unionin oikeudessa vahvistettuihin oikeuksiinsa²⁴. Jäsenvaltioissa, joissa yksityishenkilöillä on oikeus nostaa kanteen kansallisten lakien säännösten julistamiseksi mitättömiksi vakavan menettelyvirheen vuoksi, yksityishenkilöillä tulisi olla oikeus vaatia kanneteitse myös sellaisten kansallisten lakien mitättömäksi julistamista, joita annettaessa on rikottu unionin oikeuden mukaisia olennaisia muotomääräyksiä, kuten esimerkiksi laiminlyöty EKP:n kuulemisvelvollisuus.

²² Jos kansallinen keskuspankki, jolla on norminantovaltaa, laiminlyö neuvoston päätöksen 98/415/EY mukaisen kuulemisvelvollisuuden, EKP voi EUT-sopimuksen 237 artiklan d kohdan ja perussäännön 35.6 artiklan nojalla itse nostaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen.

²³ Ks. muun muassa tuomio Bulk Oil v. Sun International Limited ja Sun Oil Trading Company, 174/84, ECLI:EU:C:1986:60; tuomio Enichem Base ym., 380/87, ECLI:EU:C:1989:318; tuomio CIA Security International, C-194/94, ECLI:EU:C:1996:172; tuomio Lemmens, C-226/97, ECLI:EU:C:1998:296, tuomio AGS Assedic Pas-de-Calais, C-235/95, ECLI:EU:C:1998:365; tuomio Unilever Italia, C-443/98, ECLI:EU:C:2000:496; tuomio Sapod Audic, C-159/00, ECLI:EU:C:2002:343.

²⁴ Ks. esim. tuomio Rewe, 158/80, ECLI:EU:C:1981:163.

Liite

Neuvoston päätös, tehty 29 päivänä kesäkuuta 1998, jäsenmaiden viranomaisten velvollisuudesta kuulla Euroopan keskuspankkia suunnitelmista lainsäädännöksi (98/415/EY²⁵)

Euroopan unionin neuvosto, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 105 artiklan 4 kohdan sekä siihen liitetyn Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussääntöä koskevan pöytäkirjan 4 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen²⁶,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon²⁷,

ottaa huomioon Euroopan rahapoliittisen instituutin lausunnon²⁸,

noudattaa perustamissopimuksen 106 artiklan 6 kohdassa ja mainitun pöytäkirjan 42 artiklassa säädettyä menettelyä,

(1) Euroopan keskuspankki, jäljempänä "EKP", perustetaan heti, kun sen johtokunta on nimetty,

(2) perustamissopimuksessa määrätään, että kansallisten viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla; neuvosto vahvistaa kuulemismenettelyn rajat ja ehdot,

(3) jäsenvaltioiden viranomaisten velvollisuus kuulla EKP:tä ei saa rajoittaa näiden viranomaisten vastuuta kuulemismenettelyn kohteena olevissa asioissa; jäsenvaltioiden on perustamissopimuksen 105 artiklan 4 kohdan mukaisesti kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla; tämän päätöksen 2 artiklan luettelo erityisistä aloista ei ole tyhjentävä; tämän päätöksen 2 artiklan kuudes luetelmakohta ei rajoita nykyistä toimivaltajakoa, joka koskee luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan ja rahoitusjärjestelmän vakauteen liittyvää päätöksentekoa,

(4) Euroopan keskuspankkijärjestelmän, jäljempänä "EKPJ", rahapoliittiset tehtävät ja toimet on määriteltyä EKPJ:n ja EKP:n perussäännössä; talous ja rahaliittoon

²⁵ EYVL L 189, 3.7.1998, s. 42.

²⁶ EYVL C 118, 17.4.1998, s. 11.

²⁷ EYVL C 195, 22.6.1998.

²⁸ Lausunto annettu 6 päivänä huhtikuuta 1998 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

osallistuvien jäsenvaltioiden keskuspankit ovat olennainen osa EKPJ:ää, ja niiden on toimitettava EKP:n antamien suuntaviivojen ja ohjeiden mukaan; talous ja rahaliiton kolmannessa vaiheessa on sen ulkopuolelle jäävien jäsenvaltioiden viranomaisten kuultava EKP:tä lakiesityksistä, jotka koskevat rahapolitiikan välineitä,

(5) niin kauan kun jäsenvaltiot eivät osallistu EKPJ:n rahapolitiikkaan, tämä päätös ei koske päätöksiä, joilla näiden jäsenvaltioiden viranomaiset toteuttavat rahapolitiikkaansa,

(6) EKP:n kuuleminen ei saa tarpeettomasti pitkittää lainsäädäntömenettelyä jäsenvaltioissa; määräajan, jonka kuluessa EKP:n on annettava lausuntonsa, on kuitenkin oltava tarpeeksi pitkä, jotta se pystyy tutkimaan sille toimitetut asiakirjat riittävän huolellisesti; erittäin kiireellisissä tapauksissa, jotka on perusteltava, kuten esimerkiksi markkinatilanteen herkkyyden vuoksi, jäsenvaltiot voivat asettaa kuukautta lyhyemmän määräajan, joka kuvaa tilanteen kiireellisyyttä; erityisesti näissä tapauksissa olisi oltava mahdollista ottaa molempien edut huomioon kansallisten viranomaisten ja EKP:n välisten keskustelujen avulla,

(7) perustamissopimuksen liitteenä olevassa pöytäkirjassa N:o 11 olevien 5 ja 8 kohdan mukaisesti tätä päätöstä ei sovelleta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaa, jos ja niin kauan kuin tämä jäsenvaltio ei siirry talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen, ja

(8) EKP:n perustamispäivästä talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkuun asti kansallisten viranomaisten on kuultava EKP:tä päätöksen 93/717/EY²⁹, ja perustamissopimuksen 109 I artiklan 2 kohdan mukaisesti,

On tehnyt tämän päätöksen:

1 artikla

1. Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

”osallistuvalla jäsenvaltiolla” jäsenvaltiota, joka on ottanut yhtenäisvaluutan käyttöön perustamissopimuksen mukaisesti;

”suunnitelmilla lainsäädännöksi” lainsäädäntöä, jossa sen jälkeen, kun siitä on tullut oikeudellisesti sitova ja jäsenvaltion alueella yleisesti sovellettava, annetaan säännöksiä, jotka koskevat rajoittamatonta tapauksen määrää ja jotka kohdistuvat rajoittamattomaan luonnollisten tai oikeushenkilöiden joukkoon.

2. Suunnitelmiin lainsäädännöksi eivät kuulu säädösesitykset, joiden yksinomainen tarkoitus on yhteisön direktiivien saattaminen osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä.

²⁹ EYVL L 332, 31.12.1993, s. 14.

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden viranomaisten on kuultava EKP:tä suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan perustamissopimuksen mukaisesti kuuluvilla aloilla ja erityisesti seuraavien kysymysten osalta:

- valuuttakysymykset,
- maksuvälineet,
- kansalliset keskuspankit,
- raha-, rahoitus-, pankki-, maksujärjestelmä- ja maksutasetilastojen kerääminen, laatiminen ja jakaminen,
- maksu- ja selvitysjärjestelmät,
- rahoituslaitoksiin sovellettavat säännöt siltä osin kuin ne vaikuttavat merkittävästi rahoituslaitosten ja markkinoiden vakauteen.

2. Edellisessä kohdassa esitetyn lisäksi on muiden kuin osallistuvien jäsenvaltioiden viranomaisten kuultava EKP:tä suunnitelmista rahapolitiikan välineitä koskevaksi lainsäädännöksi.

3. EKP:n on heti lainsäädäntöä koskevan suunnitelman saatuaan ilmoitettava lausuntoa pyytävälle viranomaiselle, katsooko se tämän lainsäädännön kuuluvan toimivaltaansa.

3 artikla

1. 1. Lainsäädäntöä valmistelevien jäsenvaltioiden viranomaiset voivat, jos katsovat sen tarpeelliseksi, asettaa EKP:lle lausunnon toimittamista koskevan määräajan, joka ei saa olla kuukautta lyhyempi aika laskettuna päivästä, jona EKP:n puheenjohtaja vastaanottaa tätä koskevan ilmoituksen.

2. 2. Erittäin kiireellisissä tapauksissa määräaikaa voidaan lyhentää. Tällöin lausuntoa pyytävän viranomaisen on ilmoitettava syyt kiireellisyyteen.

3. 3. EKP voi hyvissä ajoin pyytää määräajan pidentämistä enintään neljällä viikolla. Lausuntoa pyytävä viranomainen ei saa perusteettomasti kieltäytyä hyväksymästä tällaista pyyntöä.

4. Kun määräaika on kulunut umpeen, ei lausunnon puuttuminen estä lausunnon pyytäneitä kansallista viranomaista jatkamasta lainsäädäntömenettelyä. Jos EKP:n lausunto saadaan määräajan jälkeen, jäsenvaltioiden on tästä huolimatta huolehdittava, että se saatetaan 4 artiklassa tarkoitettujen viranomaisten tietoon..

4 artikla

Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet huolehtiakseen siitä, että tätä päätöstä tehokkaasti noudatetaan. Tämän vuoksi sen on huolehdittava, että EKP:tä kuullaan tarkoituksenmukaisessa vaiheessa siten, että suunnitelmaa

lakiesitykseksi valmistelevalle viranomaiselle on mahdollisuus ottaa huomioon EKP:n lausunto ennen kuin se päättää esityksen asiasisällöstä ja että EKP:n lausunto saatetaan lainsäätäjänä toimivien viranomaisten tietoon, jos nämä eivät ole valmistelleet kyseistä lakiesitystä.

5 artikla

1. Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1999.
2. Kumotaan päätös 93/717/EY 1 päivästä tammikuuta 1999.

6 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 29 päivänä kesäkuuta 1998.

Neuvoston puolesta R. COOK

Puheenjohtaja

© Euroopan keskuspankki, 2015

Postiosoite 60640 Frankfurt am Main, Germany
Puhelin +49 69 1344 0
Internet www.ecb.europa.eu

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu ei-kaupallisiin ja opetustarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Jollei toisin ilmoiteta, tässä asiakirjassa käytetään 14.11.2014 saatavilla olleita tietoja.

ISBN 978-92-899-2083-4 (verkossa)
DOI 10.2866/399350
EU:n luettelonumero QB-02-16-045-FI-N (verkossa)